

บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของอำเภอรัตนวาปี

ความเป็นมา

รัตนวาปี แปลว่า หนองแก้ว (รัตน = แก้ว + วาปี + หนองน้ำ) โดยมีตำนานเล่าขานกันสืบต่อกันมาว่า บริเวณหนองน้ำในวันพระจะมีลูกแก้ว จำนวน 3 ลูก ลอยมาเหนือน้ำ เปล่งแสง สว่างไสว ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นแก้วศักดิ์สิทธิ์ และนำมาตั้งเป็นชื่ออำเภอในปัจจุบันว่า “ รัตนวาปี ”

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นสมเด็จเจ้าพระยาจักรีเป็นอักษรครุฑ (อินเตียโบราณ) ว่า เมื่อประมาณ พ.ศ. 1200 โดยขุดพบที่บ้านเปงจาน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จึงมีการสันนิษฐานกันว่าในอดีตคือ **เปงจานนคร** โดยเมื่อ ร.ศ. 9 (พ.ศ. 2415) ได้มีการจัดตั้งเมืองโพนแพง โดยมีพระสุริยวงศ์ (ท้าวจันทา) เป็นเจ้าเมือง ต่อมาหลวงศรีมหาพรหม ได้ย้ายเมืองมาตั้งใหม่ที่บ้านปากห้วย “ **ปากห้วยหลวง** ” ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งอำเภอโพนพิสัย เมื่อในวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน ร.ศ. 95 และต่อมา ร.ศ. 112 ฝรั่งเศสยึดครองบริเวณฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง (สปป.ลาว) ทำให้พระสุริยศักดิ์ได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในรัชกาลที่ 5 และต่อมาได้มีการตั้งสมเด็จเจ้าหลวงต่างพระองค์ (พระบรมวงศ์เธอกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม) จึงมีการตั้งเมืองขึ้นอีกเมืองหนึ่งที่บ้านหนองแก้ว (ปัจจุบันตั้งอยู่ตำบลรัตนวาปี) โดยมีพระสุริยศักดิ์เป็นเจ้าเมืองและขึ้นกับเมืองโพนพิสัย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2538 ได้มีการแยกการปกครองออกจากอำเภอโพนพิสัย มาตั้งเป็นอำเภอใหม่ คือ “ รัตนวาปี ” โดยมีที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ และห่างจากตัวจังหวัดหนองคาย ระยะทางประมาณ 72 กิโลเมตร ประกอบด้วย 5 ตำบล 62 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 38,599 คน

ลักษณะทางกายภาพ

1. พื้นที่

อำเภอรัตนวาปี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดหนองคาย และระยะทางห่างจากจังหวัดหนองคาย 72 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 (หนองคาย - บึงกาฬ) เป็นอำเภอชายแดนติดต่อกับประเทศ สปป.ลาว มีแม่น้ำโขงกั้นตลอดแนวยาวประมาณ 26 กิโลเมตร มีขนาดเนื้อที่ 275.198 ตร.กม. หรือจำนวน 171,999 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 4.94 ของพื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งหมด มีรูปร่างลักษณะพิเศษทอดยาวขนานตามลำแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา บางพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึง มีแม่น้ำโขงไหลผ่านทางทิศตะวันตก

2. ขอบเขตอำเภอ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอโซ่พิสัย และอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัด

หนองคาย

ทิศตะวันตก	ติดต่อกับแม่น้ำโขง
------------	--------------------

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์อาเซียน”

3. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอรัตนวาปี เป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา บางพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึง มีแม่น้ำโขงไหลผ่านทางทิศตะวันตก

อำเภอรัตนวาปี มีหมู่บ้านตั้งอยู่ตามแนวชายแดน รวมจำนวน 13 หมู่บ้าน คือ

1. บ้านน้ำเป หมู่ที่ 1 ตำบลรัตนวาปี
2. บ้านท่าม่วง หมู่ที่ 2 ตำบลรัตนวาปี
3. บ้านตาลชุม หมู่ที่ 3 ตำบลรัตนวาปี
4. บ้านหนองแก้ว หมู่ที่ 4 ตำบลรัตนวาปี
5. บ้านวาริภูมิข หมู่ที่ 9 ตำบลรัตนวาปี
6. บ้านดอนบก หมู่ที่ 10 ตำบลรัตนวาปี
7. บ้านหนองแก้วเหนือ หมู่ที่ 12 ตำบลรัตนวาปี
8. บ้านโพนแพง หมู่ที่ 1 ตำบลโพนแพง
9. บ้านอาญา หมู่ที่ 2 ตำบลโพนแพง
10. บ้านเปงจาน หมู่ที่ 8 ตำบลโพนแพง
11. บ้านดอนน้อย หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านดอน
12. บ้านดอนใหญ่ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านดอน
13. บ้านเปงจานนคร หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านดอน

มีจุดผ่อนปรนการค้าบ้านเปงจาน หมู่ที่ 8 ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี กับด่านประเพณีบ้านทวย เมืองท่าพระบาท เปิดทุกวันพุธ วันศุกร์ และวันอาทิตย์ เวลา 08.00-16.00 น. การคมนาคมทางน้ำ โดยเรือโดยสาร

4. ภูมิอากาศ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน – เดือนมกราคม

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี จำนวน 2,000 มิลลิเมตร ต่ำสุด 1,700 มิลลิเมตร

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ทรัพยากรดิน สภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย ปลูกรพืชผลทางการเกษตรได้ผลดีเท่าที่ควร เหมาะสำหรับปลูกไม้ยืนต้น
- ทรัพยากรน้ำ มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน มีหนองน้ำขนาดใหญ่ คือ หนองคอน ตำบลโพนแพง เชื่อมติดกับห้วยคาค ตำบลบ้านดอน
- ทรัพยากรป่าไม้ มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 339 ไร่ แยกเป็นป่าชุมชน จำนวน 50 ไร่ ป่าเศรษฐกิจ จำนวน 289 ไร่ เป็นเขตที่ ส.ป.ก. 4-01 จำนวน 54,694 ไร่

6. การถือครองที่ดิน

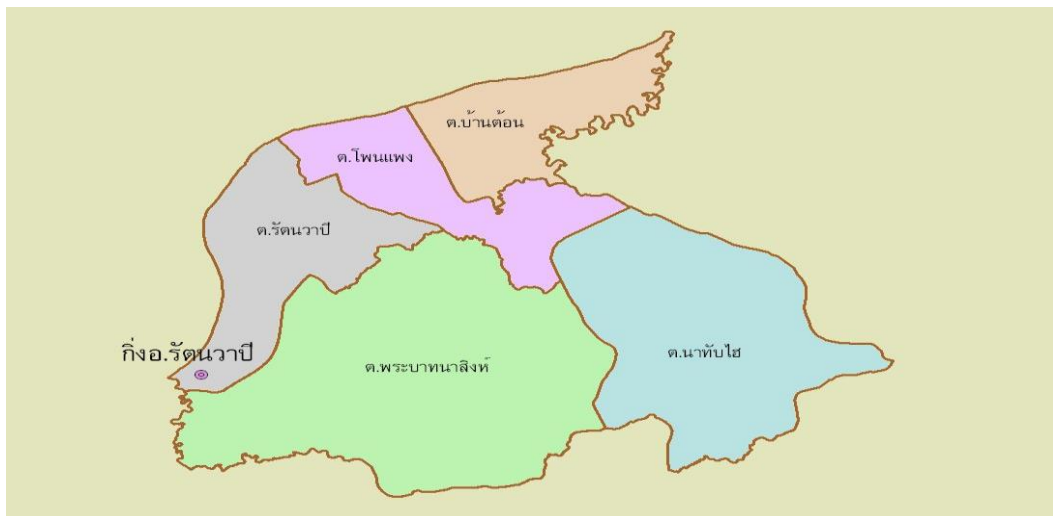
- โฉนดที่ดิน จำนวน 9,541 แปลง รวม 55,477-3-88 ไร่
- หนังสือรับรองการทำประโยชน์(น.ส.3ก) จำนวน 1,095 แปลง รวม 4,422-3-43.4 ไร่

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

- หนังสือรับรองการทำประโยชน์(น.ส.3) จำนวน 157 แปลง รวม 1,117-1-72 ไร่
- หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) จำนวน 283 แปลง รวม 5,899-3-69 ไร่
- ส.ค.1 จำนวน 494 แปลง รวม 4,091-2-98 ไร่ รวม 705-2-52 ไร่

การปกครอง

อำเภอรัตนวาปี แบ่งการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 62 หมู่บ้าน
มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง

การปกครองท้องที่ แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น 5 ตำบล 62 หมู่บ้าน

ที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
1	พระบาทนาสิงห์	17
2	โพนแพง	13
3	รัตนวาปี	12
4	นาทับไฮ	11
5	บ้านด่อน	9
รวม 5 ตำบล		62

การปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง

ที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1	องค์การบริหารส่วนตำบลพระบาทนาสิงห์
2	องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง
3	องค์การบริหารส่วนตำบลรัตนวาปี
4	องค์การบริหารส่วนตำบลนาทับไฮ
5	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่อน

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์สู่อาเซียน”

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประจำอำเภอ

ที่	หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร (คน)
ราชการส่วนกลาง		
1	สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	181
2	สรรพากรพื้นที่สาขาอำเภอรัตนวาปี	1
3	ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย	41
4	ศูนย์วิจัยยางหนองคาย	160
5	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย	70
6	นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย	33
ราชการส่วนภูมิภาค		
7	ที่ทำการปกครองอำเภอ	26
8	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	4
9	สถานีตำรวจภูธรรัตนวาปี	58
10	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	35
11	สำนักงานเกษตรอำเภอ	7
12	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	1
13	สัสดีอำเภอ	2
14	กศน.	12
15	สำนักงานที่ดินอำเภอ	1
16	สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอ	1
17	สำนักงานท้องถิ่นอำเภอ	1
18	กีฬาและนันทนาการ	1
19	หมวดการทางอำเภอรัตนวาปี	
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ		
20	ที่ทำการไปรษณีย์ชั่วคราว	2
21	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอรัตนวาปี	6
22	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.)	7
23	สหกรณ์นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	26
รวม		

การปกครองและประชากร

1. อำเภอรัตนวาปี มีพื้นที่ทั้งหมด 275,198 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 5 ตำบล 62 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น 5 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลรัตนวาปี องค์การบริหารส่วนตำบล นาทับไฮ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน องค์การบริหารส่วนตำบลพระบาทนาสิงห์ องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง

หนองคาย “เมื่อน้ำอยู่ ประตูลืออาเชียน”

2. จำนวนประชากร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 รวมทั้งสิ้น 38,743 คน เป็นชาย 19,537 คน เป็นหญิง 19,206 คน ตำบลที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ ตำบลพระบาทนาสิงห์ และตำบลที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด คือ ตำบลบ้านด่อน

ข้อมูลประชากรของอำเภอรัตนวาปี ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

ที่	ตำบล	ประชากร			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	รัตนวาปี	4,467	4,365	8,832	2,708
2	นาทับไฮ	4,318	4,203	8,521	2,491
3	บ้านด่อน	1,977	1,949	3,926	1,207
4	พระบาทนาสิงห์	5,760	5,804	11,564	3,659
5	โพนแพง	3,015	2,885	5,900	1,899
รวม 5 ตำบล					

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอรัตนวาปี

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ เดือน ธันวาคม 2558

ที่	ตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)
1	รัตนวาปี	6,047
2	นาทับไฮ	6,379
3	บ้านด่อน	2,985
4	พระบาทนาสิงห์	8,733
5	โพนแพง	4,571
รวม 5 ตำบล		

โครงสร้างพื้นฐาน

1. ไฟฟ้า จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ 62 หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน
2. โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 90 แห่ง
3. ประปา มีน้ำประปาหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 62 หมู่บ้าน ครัวเรือนมีน้ำดื่ม น้ำใช้

เพียงพอ

แหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปา คือ แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำผิวดิน

4. การคมนาคม อำเภอรัตนวาปี ตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพ หนองคาย – บึงกาฬ ระยะทางการเดินทางจากอำเภอเมืองหนองคายถึงอำเภอรัตนวาปี 72 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมเพื่อการเดินทางและขนส่งภายในจังหวัดหนองคาย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 จุดเริ่มต้น กม. 0+000 สิ้นสุด กม. 96+885 รวม 96.885 กิโลเมตร
5. แหล่งน้ำ
 - ลำห้วย ที่สำคัญดังนี้
 1. ลำห้วยขามหวาน บ้านดอนบก ตำบลรัตนวาปี

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

2. ลำห้วยหนองบัว บ้านหนองแก้วเหนือ ตำบลรัตนวาปี
3. ลำห้วยสิงห์ บ้านนาสิงห์ ตำบลพระบาทนาสิงห์
4. ลำห้วยคำมิด บ้านนาคำมูล ตำบลนาทับไฮ
5. ลำห้วยหนองดอน บ้านหนองคอน ตำบลโพนแพง
6. ลำห้วยหนองฮี บ้านดงมดแดง ตำบลโพนแพง
7. ลำห้วยคาค บ้านดอนเหมือด ตำบลบ้านด่อน
8. ลำห้วยหนองพุ่ม บ้านคลองสาร ตำบลพระบาทนาสิงห์
9. ลำห้วยหนองปลาแดก บ้านนาชุมช้าง ตำบลรัตนวาปี
10. ลำห้วยหนองด่อน บ้านด่อนหัวนา ตำบลบ้านด่อน
11. ลำห้วยปลาปาก บ้านนาทับไฮ ตำบลนาทับไฮ
12. ลำห้วยคึกฤทธิ์ บ้านโนนภูทอง ตำบลนาทับไฮ
13. ลำห้วยหนองไผ่ บ้านหนองไผ่ ตำบลรัตนวาปี
14. ลำห้วยน้ำเป บ้านน้ำเป ตำบลรัตนวาปี
15. ลำห้วยหนองสาร บ้านคลองสาร ตำบลพระบาทนาสิงห์
16. ลำห้วยยาง บ้านนายาง ตำบลพระบาทนาสิงห์
- บ่อน้ำตื้น จำนวน 809 แห่ง
- บ่อบาดาล จำนวน 147 แห่ง
- ฝาย จำนวน 8 แห่ง

สภาพทางสังคม

ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนสถาน

- วัด	จำนวน	28	แห่ง
- สำนักสงฆ์	จำนวน	33	แห่ง
- โบสถ์	จำนวน	2	แห่ง

การศึกษา

1. สถานศึกษาของอำเภอรัตนวาปี

- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน	24	แห่ง	2 สาขา
- โรงเรียนขยายโอกาส	จำนวน	5	แห่ง	
- โรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวน	2	แห่ง	
- โรงเรียนอนุบาลเอกชน	จำนวน	2	แห่ง	
- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	จำนวน	1	แห่ง	
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบฯ	จำนวน	10	แห่ง	
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	25	แห่ง	

2. ระดับการศึกษาของคนในตำบล (สูงสุด ลำดับแรก)

- ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
- ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3
- ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

สาธารณสุข

1. สถานบริการด้านสาธารณสุข

ภาครัฐ

- โรงพยาบาลรัตนวาปี	จำนวน	1	แห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	จำนวน	1	แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมคุณภาพตำบล	จำนวน	6	แห่ง

ภาคเอกชน

- คลินิกเวชกรรม	จำนวน	1	แห่ง
- คลินิกพยาบาลและการผดุงครรภ์	จำนวน	๓	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	2	แห่ง
- ร้านขายยาแผนโบราณ	จำนวน	1	แห่ง

ภาคองค์กรชุมชน

- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	จำนวน	856	คน
- แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว	จำนวน	1,012	คน
- ชมรมผู้สูงอายุ	จำนวน	6	ชมรม
- ชมรมสร้างสุขภาพ	จำนวน	62	ชมรม
- ชมรม To Be Number One	จำนวน	62	ชมรม
- สมาชิกคุ้มครองผู้บริโภค	จำนวน	6	ชมรม
- ชมรมแพทย์แผนไทย	จำนวน	6	ชมรม

2. อัตรากำลังของหน่วยงานสาธารณสุข

- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	5	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข เจ้าพนักงานธุรการ	จำนวน	1	คน

3. โรงพยาบาลรัตนวาปี

- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	12	คน
- นักกายภาพบำบัด	จำนวน	1	คน
- แพทย์	จำนวน	3	คน
- ทันตแพทย์	จำนวน	2	คน
- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	จำนวน	2	คน
- เภสัชกร	จำนวน	1	คน
- เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	จำนวน	3	คน
- นักเทคนิคการแพทย์	จำนวน	1	คน
- เวชกิจฉุกเฉิน	จำนวน	2	คน
- เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์	จำนวน	1	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ช่วยเหลือคนไข้	จำนวน	4	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่การเงิน	จำนวน	1	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข			
นักวิชาการ การเงินและบัญชี	จำนวน	1	คน

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข พนักงานบริการ	จำนวน	8	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข พนักงานแปล	จำนวน	1	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข เจ้าพนักงานธุรการ	จำนวน	2	คน

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลรัตนวาปี

- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	จำนวน	1	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	2	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ช่วยเหลือคนไข้	จำนวน	1	คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานทำความสะอาด)	จำนวน	1	คน

2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาทับไฮ

- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	จำนวน	3	คน
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	จำนวน	1	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	2	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานทำความสะอาด)	จำนวน	1	คน

3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านด่อน

- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	จำนวน	1	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	1	คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานทำความสะอาด)	จำนวน	1	คน

4. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพระบาทนาสิงห์

- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	2	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	2	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	จำนวน	2	คน

5. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพนแพง

- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	1	คน
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	จำนวน	1	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	1	คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	จำนวน	1	คน

หนองคาย “เมืองน่านอยู่ ประตูสู่อาเซียน”

- ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานทำความสะอาด) จำนวน 1 คน
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน 1 คน

6. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพระบาทนาสิงห์ บ้านนายาง

- นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 2 คน
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 1 คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (พนักงานทำความสะอาด) จำนวน 1 คน
- ลูกจ้างชั่วคราว (บันทึกข้อมูล) จำนวน 1 คน

ข้อมูลสถานะสุขภาพ : สถิติชีพ/สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก/สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน/สาเหตุการตาย/สภาวะโรคติดต่อ/สรุปสภาวะสุขภาพของประชากร/สรุปยอดผู้ป่วย สัญชาติลาว (รพ.)/สรุปรายงานการมารับบริการของโรงพยาบาล ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน (รพ.)/สรุป รายงานการมารับบริการของหน่วยบริการสาธารณสุข (รพ./รพ.สต./เทศบาล)

จำแนกตามโรคที่เป็นสาเหตุการตาย 5 อันดับแรก อำเภอรัตนวาปี ปี 2558

ลำดับ	สาเหตุการตาย	จำนวน	อัตราต่อ 1,000
1	โรคหัวใจและหลอดเลือด	22	0.52
2	มะเร็งทุกชนิด	19	0.45
3	ไตวาย	13	0.31
4	ติดเชื้อในกระแสเลือด	6	0.14
5	ภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน	4	0.09

ที่มา : สำนักทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอรัตนวาปี

4. สถานีดำรงจตุรอำเภอรัตนวาปี

1. ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ อำเภอรัตนวาปี มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 5 ตำบล 62 หมู่บ้าน

- 1. ตำบลรัตนวาปี 12 หมู่บ้าน
- 2. ตำบลพระบาทนาสิงห์ 17 หมู่บ้าน
- 3. ตำบลบ้านด่อน 9 หมู่บ้าน
- 4. ตำบลนาทับไฮ 11 หมู่บ้าน
- 5. ตำบลโพนแพง 13 หมู่บ้าน

เจ้าหน้าที่ดำรงจตุรรับผิดชอบโดยเฉลี่ย ดำรงจตุร 1 นาย รับผิดชอบพื้นที่ 3.64 ตาราง กิโลเมตร และรับผิดชอบประชากร 622.56 คน.

2. สถานภาพกำลังพล

ชั้นยศ	กำลังพลที่ อนุญาต	กำลังพลจริง	ช่วยราชการ	คงเหลือ
สัญญาบัตร	19	19	1	18
ประทวน	71	44	5	39
รวม	90	63	6	57

หมายเหตุ * กำลังพลชั้นประทวนรวมนายร้อย 53 ปี 11 นาย ด้วย

หนองคาย “เมืองน้ำอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

3. สถิติคดีอาญา 4 กลุ่ม เปรียบเทียบ ปีงบประมาณ 2557-2558

ประเภทความผิด	ปี งบประมาณ 2557		ปี งบประมาณ 2558	
	จับ/ราย	ผิดท./คน	จับ/ราย	ผิดท./คน
กลุ่มที่ 1 ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน	3	3	4	2
- ทำร้ายร่างกาย	2	2	1	0
- ข่มขืนกระทำชำเรา	1	1	3	2
กลุ่มที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	8	7	6	4
- ลักทรัพย์	7	6	5	3
- ทำให้เสียทรัพย์สิน	1	1	1	1
กลุ่มที่ 3 ฐานความผิดพิเศษ	46	26	53	16
- พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	-	-	-	-
- พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	1	1	3	3
- พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	15	14	1	0
- พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	2	2	1	1
- ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์	2	0	4	4
- พ.ร.บ.ป่าไม้	-	-	18	2
- พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า	23	1	21	2
- พ.ร.บ.ศุลกากร	3	1	4	3
กลุ่มที่ 4 คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	293	362	222	272
4.1 ยาเสพติด	242	261	180	181
- ผลิต/นำเข้า/ส่งออก	6	6	3	3
- จำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย	33	49	17	18
- ครอบครอง	25	28	36	36
- เสพยาเสพติด	178	178	124	124
4.2 อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	28	28	15	15
- อาวุธปืนธรรมดา	27	27	14	14
- วัตถุระเบิด	1	1	1	1
4.3 การพนัน	19	68	25	74
- สลากกินรวบ	3	3	3	3
- การพนันอื่นๆ	16	65	22	71
4.4 ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่ออนาจาร	-	-	-	-
4.5 ความผิดตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	4	5	1	1
4.6 การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	-	-	1	1

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์สู่อาเซียน”

4. สถิติคดีอาญา 4 กลุ่ม เปรียบเทียบ ปีงบประมาณ 2558-2559

ประเภทความผิด	ปี งบ. 2558		ปี งบ. 2559	
	จับ/ราย	ผิดท./คน	จับ/ราย	ผิดท./คน
กลุ่มที่ 1 ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน	1	1	1	0
- ทำร้ายร่างกาย	-	-	1	0
- ข่มขืนกระทำชำเรา	1	1	-	-
กลุ่มที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	4	2	4	2
- ลักทรัพย์	4	2	3	2
- ฉ้อโกง	-	-	1	0
กลุ่มที่ 3 ฐานความผิดพิเศษ	16	3	4	0
- พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	1	1	-	-
- พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	-	-	-	-
- พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	-	-	-	-
- ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์	-	-	-	-
- พ.ร.บ.ป่าไม้	5	1	4	0
- พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า	8	0	-	-
- พ.ร.บ.ศุลกากร	2	1	-	-
กลุ่มที่ 4 คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	69	91	49	55
4.1 ยาเสพติด	55	56	46	49
- ผลิต/นำเข้า/ส่งออก	3	3	-	-
- จำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย	2	3	12	15
- ครอบครอง	8	8	16	16
- เสพยาเสพติด	42	42	18	18
4.2 อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	6	6	2	2
- อาวุธปืนธรรมดา	6	6	2	2
4.3 การพนัน	8	29	1	4
- สลากกินรวบ	-	-	-	-
- การพนันอื่นๆ	8	29	1	4

5. ข้อมูลหมายจับ

ปีงบประมาณ 2556 – ปัจจุบัน

หมายทั้งหมด	301	หมาย
จับ/ถอน/ตาย/ขาดอายุความ	220	หมาย
คงเหลือ	81	หมาย
หมายจับยาเสพติดคงเหลือ	8	หมาย
อายัดหมายจับ	2	หมาย
หมายจับบุคคลต่างด้าว	8	หมาย

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

คดีที่ยังทำการสอบสวนไม่เสร็จสิ้น

ประเภท/การดำเนินการ	จำนวน
1. คดีไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด	16
2. คดีผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว	2
3. คดีผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือฝากขังระหว่างสอบสวน	22
4. คดีรู้ตัวผู้ต้องหา อยู่ระหว่างออกหมายเรียก	2
รวม	42

*****หมายเหตุ :** ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2559

งานเทศกาลประเพณีสำคัญ

- งานวันขึ้นปีใหม่ ในวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี
- งานวันผู้สูงอายุและวันสงกรานต์ ในระหว่างวันที่ 13 – 15 เมษายน ของทุกปี
- งานวันสัปดาห์ผ้าห่าน จัดระหว่างเดือนเมษายน – พฤษภาคม ของทุกปี
- งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ในวันแรม 1 ค่ำเดือน 8 ของทุกปี
- งานประเพณีบุญบั้งไฟ เดือน 6 ของทุกปี
- งานแข่งเรือประจำปี
- งานประเพณีทอดกฐิน หลังวันออกพรรษาของทุกปี
- งานประเพณีลอยกระทงในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี

สภาพทางเศรษฐกิจ

1. การเกษตร

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอรัตนวาปี ปี 2558

สำนักงานเกษตรอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)							
					ข้าวนาปี		ยางพารา		ปาล์มน้ำมัน		สับปะรด	
					เกษตรกร	พื้นที่ปลูก	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก
รัตนวาปี	12	31,200	1,955	1,467	745	8,205	424	10,723	20	264	53	256
นาทับไธ	11	44,138	1,742	1,306	887	14,011	1,089	17,852	35	380	-	-
บ้านดอน	9	15,600	935	701	519	6,700	124	1,137	8	120	2	4
พระบาทนาสิงห์	17	70,540	2,770	2,077	1,094	17,315	1,572	28,628	30	348	27	122
โพนแพง	13	22,538	1,217	913	504	6,574	276	3,195	20	227	25	78
รวม	62	184,016	8,619	6,464	3,749	52,805	3,485	61,535	113	1,339	107	460

ข้อมูลจาก - แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน จากภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี

มาตราส่วน 1 : 4000 (พ.ท.ถือครอง)

- การสำรวจและขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (พืชต่างๆ)

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงิน
1. ค่าพันธุ์ยาง (ยางชำถุง)	4,000 บาท/ไร่
2. ค่าปรับพื้นที่	3,500 บาท/ไร่
3. ค่าไถพรวนดิน	750 บาท/ไร่
4. ค่าชุดหลุมปลูกยาง	400 บาท/ไร่
5. ค่าแรงงาน	250 บาท/ไร่
6. ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม	70 บาท/ไร่
7. ค่าปุ๋ยบำรุง	700 บาท/ไร่
8. สารเคมี	250 บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต/ไร่	9,920 บาท/ไร่

สำหรับในปีที่ 2 ค่าปุ๋ยบำรุงประมาณ 1,000 บาท ค่าแรง 250 บาท/ไร่ ค่าสารเคมี 250 บาท ส่วนปีที่ 3-7 ค่าปุ๋ยบำรุงจะเพิ่มขึ้นประมาณ 2,000 บาท/ไร่ นอกจากนี้ ยังต้องระวังปัญหาสภาพอากาศที่แปรปรวน ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้งที่จะมากับโรคเชื้อราและเพลี้ยไฟ

5. **มันสำปะหลัง** ปี 2557/58 มีเกษตรกร จำนวน 26 ครัวเรือน เนื้อที่ปลูก 302 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 302 ไร่ ผลผลิตรวม 755 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 2,500 กิโลกรัม/ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้ 2.34 บาท

6. **ข้าวโพดหวาน** พื้นที่เพาะปลูก 58 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 58 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,000 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม 58 ตัน จำนวนเกษตรกร 39 ครัวเรือน

7. **ปาล์มน้ำมัน** พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของอำเภอรัตนวาปี

- ปี 2555/56 จำนวนเกษตรกร 74 ครัวเรือน เนื้อที่ปลูกทั้งหมด 1,150 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 238 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 77,300 กิโลกรัม

- ปี 2556/57 จำนวนเกษตรกร 74 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 1,197 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 335 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,708 กก./ไร่ ผลผลิตรวม 572 ตัน

8. **ไม้ผล** ชนิดและพื้นที่ปลูกผลไม้ที่สำคัญ

- ได้แก่ เงาะ 70 ไร่ ลำไย 2 ไร่

- เขตพื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ประกาศเขตทั้งสิ้น 56,730 ไร่ แยกเป็น

- พื้นที่ที่ชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน 1,643 ราย 1,782 แปลง เนื้อที่ 756 ไร่

- พื้นที่เกษตรกรรมและที่ชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน 4,905 ราย 5,651

แปลง

เนื้อที่ 55,415 ไร่

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์สู่อาเซียน”

2. ปศุสัตว์

จำนวนสัตว์เศรษฐกิจ ปี 2558

อำเภอรัตนวาปี

ตำบล	โคเนื้อ		กระบือ		สุกร		ไก่		เป็ด		แพะ	
	จำนวน สัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวน สัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวน สัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวน สัตว์	จำนวน เกษตรกร
รัตนวาปี	298	66	104	31	175	11	7,133	342	3,263	171	32	4
นาทับไฮ	145	56	81	36	100	11	20,654	521	8,297	327	7	2
บ้านด่อน	159	59	62	21	39	6	10,725	269	5,600	219	5	1
พระบาทนาสิงห์	146	57	67	30	305	25	21,673	708	8,638	342	28	2
โพนแพง	167	65	102	37	64	11	11,200	384	6,590	270	4	1
รวม	915	303	416	155	683	64	71,385	2224	32,388	1,329	76	10

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

3. พัฒนาชุมชน

ทะเบียนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ชื่อประธานกลุ่ม
1	กลุ่มทอผ้าไหมพรมบ้านนาคำมูล	177	นาทับไฮ	รัตนวาปี	คำพันธ์ วงศ์อนุ
2	กลุ่มทอผ้าขาวม้าฝ้ายบ้านโนนหงษ์ทอง	14	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	หล้า ล้วนสม
3	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพินทองเปงจานนคร	19	บ้านด่อน	รัตนวาปี	อุไร พิมพิลา
4	กลุ่มทำไม้กวาดบ้านโนนหงษ์ทอง	121	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	บุญโฮม นามโส
5	กลุ่มทอเสื่อบ้านโนนหงษ์ทอง	18	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	พันธ์ อุทธาโกสม
6	ผลิตภัณฑ์รากไม้บ้านยางชุม	412	นาทับไฮ	รัตนวาปี	ทองสุข ปากวิเศษ
7	กลุ่มผลิตภัณฑ์บ้านหนองเค็ม	192	นาทับไฮ	รัตนวาปี	นันทพร พลแสน
8	กลุ่มจักสานบ้านโนนคูใต้	117/1	นาทับไฮ	รัตนวาปี	สุวรรณี พรหมอินทร์
9	กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าฝ้ายบ้านยางชุม	271	นาทับไฮ	รัตนวาปี	บรรเย็น ทาภา
10	กลุ่มน้ำพริกมะขามอ่อนบ้านดาดทอง	143	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	สมควร พิมพ์ตะคลอง
11	ทอเสื่อกกบ้านดาดทอง	90	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	หนูผิน นวลออน

หนองคาย “เมืองน้ำอยู่ ประตูสู่อาเซียน”

ทะเบียนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP
อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ชื่อประธานกลุ่ม
12	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดาดทอง	90	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	นิยม เข้มลา
13	กลุ่มทอเสื่อบ้านชมภูพร	49	นาทับไฮ	รัตนวาปี	สังวาล เถิงเพิงพันธ์
14	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านพรสวรรค์	259	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	แสงเดือน จันทวิสุข
15	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตตุ๊กตาเมล็ด ยางพารา	222	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	สงกรานต์ พลทะ รักษา
16	กลุ่มอาชีพบ้านดอนบก	ศาลา ประชาคม	รัตนวาปี	รัตนวาปี	บุญเหลือ ผลบุญ
17	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองแก้ว	153	รัตนวาปี	รัตนวาปี	สมร ผลเศษ
18	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดงเล่า	8	รัตนวาปี	รัตนวาปี	บัวลิน ทุดปอ
19	กลุ่มทำไม้กวาดบ้านดอนบก	22	บ้านด่อน	รัตนวาปี	สุริยะ สมบูรณ์
20	กลุ่มทำผ้าห่มบ้านรัตนวาปี	81	รัตนวาปี	รัตนวาปี	สมบุญ วงคำขาว
21	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการทอผ้าห่มทอมือ บ้านโนนดู่เหนือ	269	นาทับไฮ	รัตนวาปี	สนแพง สีโนนยาง
22	กลุ่มทอเสื่อบ้านดงดาด	168	โพนแพง	รัตนวาปี	สมหมาย สร้างนอก
23	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านเปงจาน	264	โพนแพง	รัตนวาปี	คำเพียง ปักมา
24	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านโพนสว่าง	98	โพนแพง	รัตนวาปี	เวียงชัย ต้นอ้วน
25	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองคอน	25	โพนแพง	รัตนวาปี	รักษมล สารกุล
26	กลุ่มส่งเสริมอาชีพนิคมเปงจาน พรภักธา	350	โพนแพง	รัตนวาปี	พรชนก โทสาลี
27	กลุ่มแม่บ้านพรสวรรค์	37	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	รจนา โคตรชัย
28	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านนาหงส์คำ	109	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	บุญเรียน ฟองระย้า
29	กลุ่มทอเสื่อบ้านโนนดู่	131	รัตนวาปี	รัตนวาปี	จำลอง แสนพรม
30	กลุ่มสตรีบ้านเปงจานนคร	97	บ้านด่อน	รัตนวาปี	ยุพิน เพ็งแก่ง
31	กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดงเล่า	8	รัตนวาปี	รัตนวาปี	บัวลิน ทุดปอ

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประดู่สู่อาเซียน”

สรุป ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็น พื้นฐาน ปี2558 ระดับอำเภอ

อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน	
ร้อยละ			
หมวดที่1 สุขภาพดี(คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด			
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	240 คน	- คน	-
2. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตาราง สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	3,762 คน	- คน	-
3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	172 คน	- คน	-
4. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้	6,842 คร.	- คร.	-
5. คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น อย่างเหมาะสม	6,842 คร.	- คร.	-
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยง	13,142 คน	- คน	-
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	22,275 คน	- คน	-
หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย (คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด			
8. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	6,842 คร.	1 คร.	0.01
9. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	6,842 คร.	- คร.	-
10. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	6,842 คร.	1 คร.	0.01
11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	6,842 คร.	2 คร.	0.03
12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	6,842 คร.	1 คร.	0.01
13. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	6,842 คร.	- คร.	-
14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	6,842 คร.	- คร.	-
15. ครัวเรือนมีความอบอุ่น	6,842 คร.	- คร.	-
หมวดที่ 3 ผักผลไม้การศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด			
16. เด็กอายุ 3 – 5 ปีเต็ม ได้รับการบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	855 คน	- คน	-
17. เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	3,129 คน	1 คน	0.03
18. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	185 คน	1 คน	0.54
19. เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มียานพาหนะ ได้รับ การฝึกอบรมด้านอาชีพ	1 คน	- คน	-
20. คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขได้อย่างง่ายได้	15,339 คน	9 คน	0.06
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด			
21. คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	13,838 คน	- คน	-
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	3,490 คน	- คน	-
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	6,842 คร.	19 คร.	0.28
24. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	6,842 คร.	14 คร.	0.20
หมวดที่ 5 ปลูกฝังค่านิยมไทย (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด			
25. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวๆ)	23,652 คน	1,264 คน	5.31
26. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	23,652 คน	2,492 คน	10.47
27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	22,275 คน	4 คน	0.02
28. คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	3,562 คน	- คน	-
29. คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	382 คน	- คน	-
30. คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน	6,842 คร.	1 คร.	0.01

จัดทำโดย สำนักงานพัฒนาชุมชนรัตนวาปี

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประดู่สู่อาเซียน”

4. แหล่งเศรษฐกิจของอำเภอรัตนวาปี

- ตลาดสด	จำนวน	1	แห่ง
- รีสอร์ท	จำนวน	7	แห่ง
- โรงน้ำดื่ม	จำนวน	5	แห่ง
- โรงน้ำแข็ง	จำนวน	2	แห่ง
- ร้านค้า	จำนวน	266	แห่ง
- ปั๊มน้ำมัน	จำนวน	8	แห่ง
- สถานประกอบการ (เกมส์)	จำนวน	20	แห่ง
- สถานประกอบการ (คาราโอเกะ)	จำนวน	7	แห่ง
- ร้านค้าของเก่า	จำนวน	2	แห่ง

5. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอ

1) วัดพระบาทนาหงส์ (รอยพระพุทธรูป) ตั้งอยู่ที่ บ้านพระบาทนาหงส์ หมู่ที่ 1 ตำบล พระบาทนาสิงห์ ซึ่งมีตำนานเล่ากันว่า เมื่อปี พ.ศ. 2409 มีนายพรานชื่อว่า นายเคน แก้ววิเศษ ได้เข้ามาล่าสัตว์ ซึ่งสถานที่แห่งนี้มีหงส์และสิงห์อยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นป่าทึบ นายพรานได้มาพบหลุมลึกและมีน้ำขังแต่มีหลุมหนึ่ง ไม่มีใบไม้ น้ำที่อยู่ในหลุมก็สะอาดเหมือนมีคนมาทำความสะอาด นายพรานได้ดูอย่างละเอียด จึงเห็นกงจักรอยู่ก้นหลุม จึงรู้ว่าเป็นรอยพระพุทธรูปเบื่องขวาของพระพุทธรูปเจ้าและด้วยเหตุที่สถานที่แห่งนี้มีหงส์อยู่เป็นจำนวนมาก จึงตั้งชื่อว่า พระบาทนาหงส์และใช้ชื่อนี้เป็นชื่อของวัดมาจนถึงปัจจุบัน รอยพระพุทธรูปนี้จะทำอาคารคลุมไว้มีประตูปิดมิดชิด จะเปิดให้ชมบางเวลาในช่วงเทศกาลสงกรานต์ จะมีคนมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก รอยพระพุทธรูปตามคติความเชื่อแล้ว คือ รอยพระพุทธรูปที่พระพุทธรูปเจ้าทรงประทับไว้เพื่อเป็นเจดีย์สถาน (สถานที่เคารพ) ตามที่ทรงได้กราบทูลขอ (ตามปกติเวลาทรงพระราชดำเนิน จะไม่มีรอยพระพุทธรูปปรากฏ)

รอยพระพุทธรูป ตำบลพระบาทนาสิงห์

หนองคาย “เมื่อน้ำอยู่ ประคองอาเซียน”

2) ศาลเจ้าพ่อเป่งงาน บ้านโนนโพธิ์ทอง หมู่ที่ 13 ตำบลโพนแพง อยู่ติดกับถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 หนองคาย - บึงกาฬ เป็นศิลาจารึกเกี่ยวกับประวัติเมืองเป่งงานนครราช และเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอำเภอรัตนวาปีเคารพบูชา ตั้งอยู่ที่นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

3) จุดผ่อนปรนไทย - ลาว บ้านเป่งงาน หมู่ที่ 8 ตำบลโพนแพง อยู่ติดกับถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 หนองคาย - บึงกาฬ เป็นจุดผ่อนปรนข้ามแดนระหว่างไทย - สปป. ลาว เป็นแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าไทย - ลาว บริเวณตลาดนัดชุมชน เปิดดำเนินการทุกวันพุธและวันอาทิตย์

4) ศูนย์วิจัยยางหนองคาย บ้านโป่งสำราญ หมู่ที่ 8 ตำบลพระบาทนาสิงห์ อยู่ติดกับถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 หนองคาย - บึงกาฬ มีโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปกป้องพันธุ์กรรมพืชสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช ฯลฯ เป็นเขตที่มีความชุ่มชื้นสูง หลากหลายไปด้วยพันธุ์ไม้ที่ทดลองปลูกซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินชมได้ทั่วบริเวณ รวมทั้งพันธุ์ไม้พื้นบ้านที่ได้อนุรักษ์ไว้ แปลงรวบรวมพันธุ์ไม้หอมกว่า 100 ชนิด และสมุนไพรพื้นถิ่นภาคอีสาน ในช่วงฤดูหนาวมีการปลูกดอกไม้ประดับเมืองหนาวซึ่งมีสีสันสวยงาม

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

5) จุดชมบั้งไฟพญานาค บ้านน้ำเป หมู่ที่ 1, บ้านท่าม่วง หมู่ที่ 2, บ้านตาลชุม หมู่ที่ 3, บ้านหนองแก้ว หมู่ที่ 4 ตำบลรัตนวาปี, บ้านโพนแพง หมู่ที่ 1, บ้านอาญา หมู่ที่ 2, บ้านเปงจาน หมู่ที่ 8, บ้านโนนโพธิ์ทอง หมู่ที่ 13 ตำบลโพนแพง สามารถรองรับนักท่องเที่ยวชมบั้งไฟพญานาคได้ประมาณ 100,000 คน

บั้งไฟพญานาค หรือ บั้งไฟผี เป็นปรากฏการณ์ที่ยังไม่มีข้อสรุปแน่ชัด มีลักษณะเป็นดวงไฟสีชมพู ไม่มีกลิ่น ไม่มีควัน พุ่งขึ้นเหนือลำน้ำโขง มีตั้งแต่ระดับ 1 – 30 เมตร แล้วพุ่งขึ้นไปในอากาศสูงประมาณ 50 – 150 เมตร เป็นเวลา 5 – 10 วินาที โดยจะเกิดปีละ 1 ครั้งเท่านั้นในช่วงวันออกพรรษา หรือขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ตามปฏิทินลาว ซึ่งอาจจะตรงกับวันแรม 1 ค่ำ หรือ 15 ค่ำเดือน 11 ของไทย โดยแต่ละปีจะปรากฏขึ้นประมาณ 3 – 7 วัน มากกว่า 90 % ของจำนวนลูกบั้งไฟพญานาคในแต่ละปีจะพบที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ โดยในการเกิดบั้งไฟพญานาคลักษณะเป็นดวงไฟขนาดเท่าหัวแม่มือ ไปจนถึงขนาดเท่าไข่ห่านหรือผลส้ม มีสีแดงอมชมพูออกสีบานเย็น หรือสีแดงทับทิม ไม่มีควัน ไม่มีเขม่า ไม่มีเปลว ไม่มีเสียง ไม่มีกลิ่น

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

บทที่ 2

สถานการณ์แนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และการวิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอำเภอ

2.1 สถานการณ์แนวโน้ม

ด้านเศรษฐกิจ อำเภอรัตนวาปี ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ส่วนใหญ่มาจากผลผลิตทางการเกษตร มีผลผลิตพืชที่สำคัญ ที่เกษตรกรปลูกกันมากเต็มพื้นที่ทางการเกษตร คือ ข้าว , ยางพารา , สับปะรด , ปาล์มน้ำมัน และมีกลุ่มรวบรวม – จำหน่าย ยางพารา 11 แห่ง แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน 2 แห่ง คาดว่าในอนาคตประชาชนจะกลับมาก่อตั้ง ยางพาราที่ได้ปลูกไว้มากขึ้น

ด้านสังคม อำเภอรัตนวาปี มีหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งด้านประเพณีและวัฒนธรรม ภาษาที่ใช้ก็มีหลากหลายภาษาตามแหล่งที่ประชาชนอพยพมา เช่น ภาษาส่วย ภาษาไทย พวน ภาษาลาว เป็นสังคมที่อยู่แบบเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ดีมีสุข อาชญากรรมลดน้อยลงและ หมู่บ้านปลอดภัยเสพติด มีการอพยพแรงงานตามฤดูกาล ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานหลังฤดูทำนา

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

- ทรัพยากรดิน สภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย ปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ผลดีเท่าที่ควร เหมาะสำหรับปลูกไม้ยืนต้น
- ทรัพยากรน้ำ มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน มีหนองน้ำขนาดใหญ่ คือ หนองคอน เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่สามารถใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคได้หลายตำบล เชื่อมต่อกับห้วยคาค
- ทรัพยากรป่าไม้ มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 342 ไร่ แยกป่าชุมชน จำนวน 53 ไร่ ป่าเศรษฐกิจ จำนวน 289 ไร่ เป็นเขต ส.ป.ก.4-01 จำนวน 54,694 ไร่

ด้วยสภาพพื้นที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกยางพารา จึงทำให้กลุ่มนายทุนหันเข้ามาลงทุนปลูกยางพาราในพื้นที่มากขึ้น เกิดการแย่งชิงน้ำในลำห้วยกับชาวบ้านในพื้นที่ และพื้นที่ป่าไม้ เขต ส.ป.ก. ถูกลักลอบตัดไม้

ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย อำเภอรัตนวาปี มีพื้นที่ติดต่อกับ สปป.ลาว มีจุดติดต่อระหว่างบ้านทวย บ้านหนองเขียด บ้านห้วยสายพาย บ้านท่าแป้น บ้านพระบาทโพ้น สัน ทำให้มีการขนส่งสินค้าหนีภาษีผิดกฎหมายเข้ามาตามแนวแม่น้ำโขง แต่อาชญากรรมและยาเสพติดภายในอำเภอลดน้อยลง ซึ่งมีการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

2.2 การวิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค

1. จุดแข็ง (Strengths)

- มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรกระจายอยู่ในพื้นที่
- มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรหลายแห่งในพื้นที่
- มีปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคซึ่งเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว
- มีจุดผ่อนปรนไทย – ลาว ซึ่งเป็นจุดรับซื้อชายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่าง สปป.ลาว และประเทศไทย
- มีพื้นที่การเกษตรในการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว , ยางพารา , ปาล์ม

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์สู่อาเซียน”

- มีกลุ่มอาชีพทางภูมิปัญญาชาวบ้านที่หลากหลายสาขา
- มีการสืบสานส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
- ชุมชนสงบสุขมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือภาคราชการเป็นอย่างดี
- มีผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและหลากหลาย
- มีแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรยืมไปประกอบอาชีพ
- การคมนาคมสะดวก
- มีการส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ
- มีการขยายโอกาสทางการศึกษา
- มีการให้บริการของหน่วยงานราชการ
- มีแหล่งเรียนรู้ชุมชน
- มีองค์กรที่เข้มแข็ง ผู้นำกลุ่มองค์กรเข้มแข็ง
- มีการเฝ้าระวังโรคติดต่อในชุมชน
- มีถนนสายหลักและสายรองเชื่อมต่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

- บุคลากรภาครัฐและประชาชนขาดความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาใน ประเทศกลุ่มอาเซียน ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้า การลงทุนและการบริการ
- แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งเก็บน้ำไว้ไม่เพียงพอ
- แหล่งน้ำธรรมชาติตื้นเขิน
- ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่คงที่
- เกิดอุทกภัยในฤดูน้ำหลากเนื่องจากแหล่งน้ำธรรมชาติตื้นเขิน
- ราษฎรส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน
- ไม่มีบ่อทิ้งขยะ ไม่มีโรงกำจัดขยะที่ได้มาตรฐาน

3. โอกาส (Opportunities)

- การรวมตัวของประชาคมอาเซียน(ASEAN Economic Community:AEC) ซึ่งจะสมบูรณ์ภายใน ปี 2558 และการพัฒนาระบบ Logistic เชื่อมโยงจากประเทศจีน พม่า ไทย ลาว เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์ ช่วยส่งเสริมทั้งการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว

- ขยายโอกาสทางการเกษตรเพื่อผลผลิตที่เพิ่มขึ้น
- เปิดตลาดการค้าให้กับชุมชน
- สนับสนุนผลผลิตสู่การเป็นมาตรฐานทางการค้า
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวตลอดปี
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่มาตรฐานการค้าและขยายโอกาสให้กับชุมชน
- รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนกลุ่ม OTOP
- อยู่ใกล้เขตการค้าชายแดนระหว่างไทย-ลาว
- ในแต่ละปีมีปริมาณน้ำฝนมาก
- มีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาใกล้บ้าน
- กศน. เปิดโอกาสให้ทุกคนศึกษาต่อ

หนองคาย “เมืองน่าอยู่ ประจักษ์อาเซียน”

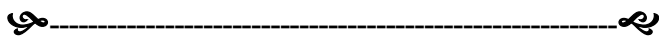
- รัฐบาลมีนโยบายหลักประกันสุขภาพ
- มีระบบการสื่อสารทั่วทุกพื้นที่

4. อุปสรรค(Threats)

- ราคาพืชผลทางการเกษตรผันแปรตามภาวะเศรษฐกิจระดับโลก เช่น
ยางพารา
- พื้นที่ติดแนวชายแดนทำให้ยากต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
และสิ่งผิดกฎหมาย
- มีการย้ายฐานการลงทุนเข้ามาในพื้นที่
- ความหลากหลายด้านวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของประเทศในกลุ่ม
อาเซียน
- ดอกเบี้ยเงินกู้
- ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและพลังงานมีแนวโน้มสูง ประชาชนต้องรับภาระค่า
ครองชีพที่เพิ่มมากขึ้น
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิต อาทิเช่น ปุ๋ย
- ภาษีซ้ำซ้อน
- ปัญหายาเสพติด
- สื่อ เช่น เกมส์ สื่อลามก สื่อความรุนแรง
- การขาดคุณธรรมจริยธรรม
- อบายมุขต่างๆ , หวยใต้ดิน / บนดิน , การพนัน
- ความขัดแย้งทางความคิด
- การซื้อสิทธิ์ขายเสียง/ทุจริตการเลือกตั้ง
- การทุจริต คอร์รัปชั่น เช่น เงิน/เวลา

หนองคาย “เมื่อนำอยู่ ประตูลู่อาเซียน”

- อิทธิพลทางการเมือง
- ข้าราชการกับบทบาทการเป็นที่พึ่งของประชาชนยังไม่ดีพอ
- การบังคับใช้กฎหมายของ เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่เป็นธรรม / หรือมี
มาตรฐานเดียวกันเลือกปฏิบัติ

หนองคาย “เมื่อนำอยู่ ประตูลู่อาเซียน”